

Лекція #20:

Україна напередодні Першої світової Війни

1905-1907

- В Україні засновано нові школи вищої науки.
- Київський Комерційний Інститут, де викладав економіст світової слави Євген Слущкий
- Вищі Жіночі Курси в Києві, Харкові та Одесі
- Відкривалося багато інших шкіл: початкових, технічних, прогімназій (middle schools), і так далі.
- Земства продовжували поширювати зріст народної свідомості.

Століпінська реакція

- Розвиток української та інших культур і науки злякав царя і уряд Століпіна.
- Після 1907 р. почалися нові репресії проти українців та українських установ, особливо: Просвіти, клубів, Товариств, бібліотек, політичних організацій, Товариство Грамотности, тощо.
- Заборонено знов книжки українською мовою, включно із Євангелією
- В 1914 р. заборонено святкувати сотні роковини народини Тараса Шевченка
- Століпінські репресії викликали протести в Російській Думі
- Граф Капніст в Думі виступив із поважно сердитою промовою, яка звернула увагу що заборона святкувань була «образою для всієї України.»
- Продовження репресій довело до з'єднання українських політичних груп, і в тих обставинах повстала одинока українська політична організація «Товариство Українських Поступовців» або ТУП (Association of Ukrainian Progressives)
- Туп і його часопис «Рада» проіснували до початку війни в 1914.

Галичина

- Початок століття не привів зміни в економіці і землевласності в Галичині.
- Економічний застій (stagnation) і безземність продовжувалися, а звичайне населення щораз більше бідніло.
- Щораз більше льдей виїжджало в Європу, Канаду і Америку на заробітки.
- Ця економічна ситуація теж торкала аристократію, яка почала продавати свою землю заможним чужинцям.
- Проте ко-оперативи та кредитівки діяли успішно, і до війни стали досить сильною економічною потугою.

Досягнення в культурно-освітній сфері

Лекція #20:

Україна на передодні Першої світової Війни

- Хоча заборони та переслідування інтенсивно старалися припинити зріст української свідомості, інтелігенція не переставала працювати на народній ниві.
- В сфері літератури, твори Франка, Лесі Українки, Панаса Мирного, Івана Нечуя Левицького, Михайла Коцюбинського та інших видвигнули українську літературу на рівень світової літератури.
- В театрі, М. Кропивницький та брати Тобілевичі старалися дорівняти рівню польського чи роїського театру.
- В музиці, композитори як Лисенко, Леонтович, Стеценко та Вахнянин мали публіку поза Україною, яка бачила красу української музики.
- В науці виринула велика кількість біологів, фізиків, економістів, етнографів, математиків, антропологів, а історики як Грушевський, Антонович і Яворницький, почали писати нову не-зросійщену історію України.
- Проте, сотні українських наукових та культурних творців були примушені виїздити поза Україну щоб працювати.
- Серед них М. Пулюй (фізик і електротехнік, винахідник), який винайшов струмені X-радіації.
- Інженери, математики, астрономи, біологи іт.д. працювали поза Україною, переважно на користь держав в яких проживали.